

Continuïteitsplan

1. Algemeen

Proces van begroten

Om de continuïteit op de langere termijn te borgen, zijn we al vele jaren gewend om een begroting en een meerjarenraming op te stellen. Dit betreft altijd het komende jaar tot in detail (begroting) en de volgende vier jaren op hoofdlijnen (raming). Om tot deze begroting/meerjarenraming te komen, wordt altijd eerst gekeken naar de leerlingenprognose voor de komende jaren. Deze leerlingenprognose wordt gebruikt om zowel de verwachte inkomsten als de benodigde formatie te berekenen. Deze formatie bepaalt uiteindelijk de hoogte van de salariskosten, die vaak 80% van de totale uitgaven zijn. Ten slotte worden ook de overige inkomsten en uitgaven berekend. Dit gebeurt op basis van het afgelopen jaar, het lopende jaar, aangevuld met bekende wijzigingen in de toekomst. In de toelichting die wordt geschreven bij het begrotingsdocument wordt aangegeven wat de uitgangspunten en de randvoorwaarden zijn, die hebben geleid tot de desbetreffende begroting.

Begroting/meerjarenraming 2018 – 2022

Voor het jaar 2018 wordt een klein tekort verwacht. Dankzij een toegezegde gift van de Stichting Vermogensbeheer is dit tekort beperkt gebleven. In de jaren daarna zal het tekort wel verder oplopen, al laat het na enkele jaren weer een kentering zien.

Deze lagere resultaten zijn toe te schrijven aan de nieuwe huisvestingssituatie, waarbij de hogere afschrijvingskosten en de rentelast de grootste oorzaak zijn. Ook het wegvallen van de dependance, waarvoor we huur betaalden en verder nauwelijks huisvestingskosten hadden, speelt hier een rol. Dat na enkele jaren de begroting weer positieve resultaten laat zien, komt door een hoger aantal leerlingen en door het verder aflopen van de verevening voor Passend Onderwijs, waardoor de zorginkomsten verder toenemen.

In het algemeen kan worden gesteld dat de meerjarenraming opgesteld wordt zonder rekening te houden met de inflatie. Allereerst zien we al een aantal jaren dat de inflatie vrij laag is; anderzijds is de verwachting dat de inflatie aan de kostenkant zal worden gecompenseerd door een inflatiecorrectie aan de inkomstenkant. Al moet wel worden bedacht dat dit geen automatisme meer is.

Naast de nieuwbouw in Zaltbommel is van belang de uitbreiding die we willen realiseren in Gorinchem. Hierbij zal naast de vergoeding van de gemeente Gorinchem ook een eigen bijdrage van de school worden gevraagd. Tegelijkertijd met deze uitbreiding zullen er diverse aanpassingen plaatsvinden binnen de school.

De begroting/meerjarenraming cijfers

A1 Kengetallen						
Kengetal (stand 31/12)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE						
- Management/directie *	6,2	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
- Onderwijzend personeel	117,1	121,4	122,2	123,9	126,3	127,2
- Overige medewerkers	42,8	40,9	40,7	40,7	40,7	40,7
Totaal	166,1	168,6	169,2	170,9	173,3	174,2
Leerlingenaantal	1797	1821	1846	1895	1942	1940

* Dit is inclusief het CvB (1,0 fte) en het secretariaat (2,4 fte)

Om te komen tot de prognose van de leerlingen wordt gebruikgemaakt van de bekende populatie op de basisscholen waarvan wij historisch gezien de meeste leerlingen betrekken. Op basis van de instroom van de laatste drie jaren berekenen we wat ons aandeel van die leerlingen zal zijn. De personele bezetting van management, directie en overige medewerkers is op korte termijn niet afhankelijk van het leerlingenaantal - in tegenstelling tot het onderwijzend personeel. Hoewel uiteraard niet één op één, toch is de relatie tussen het leerlingenaantal en het aantal docenten vrij hoog. Daarnaast wordt gekeken of er binnen de organisatie uren nodig zijn voor bepaalde projecten of dat er projecten beëindigd kunnen worden, zodat de uren weer vrijvallen. Door de nevenvestiging in Zaltbommel ontstaat er een zeker inefficiëntie in de klassen-/clustergrootte. Als gevolg hiervan is in de begroting rekening gehouden met een kleine toename van de formatie. Ook de extra reistijd die nodig is in verband met pendelen tussen de twee vestigingen is opgenomen.

A2 Balans 2017 - 2022							
1	Activa						
		31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	<u>Vaste activa</u>						
1.1	Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
1.2	Materiële vaste activa	2.346.985	11.615.985	11.130.985	10.702.985	10.433.985	10.212.985
1.3	Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
	Totaal vaste activa	2.346.985	11.615.985	11.130.985	10.702.985	10.433.985	10.212.985
	<u>Vlottende activa</u>						
1.4	Voorraden	0	0	0	0	0	0
1.5	Vorderingen	175.646	296.646	188.646	188.646	188.646	188.646
1.6	Effecten	0	0	0	0	0	0
1.7	Liquide middelen	<u>11.608.748</u>	<u>1.731.748</u>	<u>1.500.748</u>	<u>1.382.748</u>	<u>1.624.748</u>	<u>2.035.748</u>
	Totaal vlottende activa	11.784.394	2.028.394	1.689.394	1.571.394	1.813.394	2.224.394
	Totaal activa	14.131.379	13.644.379	12.820.379	12.274.379	12.247.379	12.437.379
2	Passiva						
		31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen	2.359.218	2.309.218	2.070.218	2.009.218	2.095.218	2.396.218
2.2	Voorzieningen	2.126.977	1.733.977	1.540.977	1.304.977	1.458.977	1.621.977
2.3	Langlopende schulden	7.400.000	7.277.000	7.152.000	7.025.000	6.895.000	6.762.000
2.4	Kortlopende schulden	<u>2.245.184</u>	<u>2.324.184</u>	<u>2.057.184</u>	<u>1.935.184</u>	<u>1.798.184</u>	<u>1.657.184</u>
	Totaal passiva	14.131.379	13.644.379	12.820.379	12.274.379	12.247.379	12.437.379

Toelichting bij post: Materiële vaste activa

De prognose hiervan is gebaseerd op de investeringsbegroting zoals die is vastgesteld in de begroting/meerjarenraming. De verhoging in 2018 komt door de investering in de nevenvestiging in Zaltbommel en de uitbreiding in Gorinchem, inclusief de benodigde inrichting.

Toelichting bij post: Vorderingen

Deze stijgt eenmalig in 2018 vanwege het bedrag wat we pas in 2019 van de gemeente Zaltbommel zullen krijgen voor de zogenaamde eerste inrichting.

Toelichting bij post: Liquide middelen

Deze is in 2017 hoger vanwege de lening, maar zal in het jaar 2018 weer afnemen door de benodigde investeringen. Om de liquide middelen op een aanvaardbaar peil te houden, heeft de Stichting Vermogensbeheer een gift toegezegd van €400.000.

Toelichting bij post: Eigen vermogen

De exploitatieresultaten worden in de betreffende jaren toegevoegd aan de algemene reserve. Het eigen vermogen is inmiddels groter dan het gewenste weerstandsvermogen van €1.245.000. Hierbij moet het volgende in ogenschouw worden genomen:

- De nieuwbouw in Zaltbommel en de verbouwing in Gorinchem zijn nog niet afgerond en ongetwijfeld zal dit nog consequenties hebben voor de exploitatie van de komende jaren.
- In de loop van 2018 zal de risicoinventarisatie worden bijgewerkt naar de nieuwe huisvestingssituatie. Dit zal mogelijk consequenties hebben voor het gewenste weerstandsvermogen.
- Het nieuwe bekostigingsstelsel dat wordt ingevoerd, zal zo goed als zeker nadelig voor ons uitvallen. Het tijdstip van invoering is onbekend. De verwachting is dat er een overgangstermijn komt van vier jaar.

Toelichting bij post: Voorzieningen

Hier is te zien de onttrekking van de middelen uit de onderhoudsvoorziening als gevolg van de onderhoudswerkzaamheden die tegelijk met of kort na de verbouwing in Gorinchem zullen plaatsvinden.

Toelichting bij post: Langlopende schulden

Dit betreft de lening met de BNG. Deze lening wordt over een periode van veertig jaar annuïtair afgelost.

Toelichting bij post: Kortlopende schulden

Deze zal de komende jaren lager worden doordat vanaf 2015 per saldo meer geld uit het fonds voor de functiemix zal worden betaald dan dat er binnenkomt.

A2 Staat van baten en lasten 2017-2022							
Baten							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1	Rijksbijdragen	14.579.423	15.069.000	15.334.000	15.759.000	16.215.000	16.616.000
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	11.155	13.000	305.000	305.000	305.000	305.000
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden						
3.4	Baten in opdracht van derden						
3.5	Overige baten	722.298	1.234.000	842.000	842.000	842.000	842.000
	Totaal baten	15.312.876	16.316.000	16.481.000	16.906.000	17.362.000	17.763.000
Lasten							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1	Personeelslasten	12.291.118	13.257.000	13.404.000	13.665.000	13.950.000	14.109.000
4.2	Afschrijvingen	617.359	782.000	1.040.000	1.044.000	1.051.000	1.061.000
4.3	Huisvestingslasten	828.240	928.000	856.000	821.000	821.000	821.000
4.4	Overige lasten	1.040.408	1.257.000	1.280.000	1.300.000	1.320.000	1.340.000
	Totaal lasten	14.777.125	16.224.000	16.580.000	16.830.000	17.142.000	17.331.000
	Saldo baten en lasten	535.751	92.000	-99.000	76.000	220.000	432.000
HR	Gerealiseerde herwaardering						
5	Financiële baten en lasten	-72.448	-142.000	-140.000	-137.000	-134.000	-131.000
6	Belastingen						
7	Resultaat deelnemingen						
8	Aandeel derden in resultaat						
9	Buitengewoon resultaat						
	Totaal resultaat	463.303	-50.000	-239.000	-61.000	86.000	301.000

Toelichting bij post: Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen zijn berekend met behulp van de leerlingenprognose. Daarnaast is rekening gehouden met de bekende gegevens van subsidies en dergelijke.

Toelichting bij post: Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Dit betreft de vergoeding die de gemeente verstrekt bij uitbreiding van het leerlingenaantal voor de eerste inrichting. Deze vergoeding laten we vrijvallen parallel met de afschrijving op deze inrichting. Ook de vergoeding van de gemeente Zaltbommel die we de komende jaren zullen ontvangen, wordt hier verantwoord.

Toelichting bij post: Overige baten

In 2018 verwachten we een gift van de Stichting Vermogensbeheer van €400.000. Ook de stijgende vergoeding van het Hoornbeek College valt hieronder.

Toelichting bij post: Personeelslasten

Deze post wordt berekend op basis van het formatieplan en de lopende cao. Vervolgens wordt in elk jaar de periodiek van augustus toegevoegd. Daarnaast wordt gekeken naar de meer incidentele vormen van belonen als overuren, kosten van de functiemix, toe- of afname van taakuren enz., om zo tot een totaalbedrag van de salariskosten te komen.

Toelichting bij post: Afschrijvingen

Deze wordt berekend op basis van de investeringsbegroting. De post laat de komende jaren een stijging zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de nieuwbouw en inrichting in Zaltbommel en de eigen bijdrage voor de verbouwing in Gorinchem. Daarnaast zien we een toename van de investeringen in ICT-middelen en de toenemende vraag naar digitale leermiddelen.

Toelichting bij post: Huisvestingslasten

Vanwege de nieuwbouw en verbouw liggen deze in 2018 behoorlijk hoger dan de andere jaren. Daarna zullen ze weer stabiliseren, zij het op een hoger niveau dan voorheen. Dit is een gevolg van de gewijzigde huisvestingssituatie, waarbij de huur van de dependance komt te vervallen.

Toelichting bij post: Overige lasten

Vanaf december 2017 hebben we een nieuw contract voor de reproapparatuur, waarbij we weer huur moeten gaan betalen. Daarnaast is er een stijging van de vakgroepkosten in verband met mbo. Ook houden we rekening met een aantal verwijzingen naar de speciale voorziening van De Rank in Dordrecht.

Toelichting bij post: Financiële baten en lasten

Hier zien we voornamelijk de kosten van de geldlening. De rentekosten worden door de jaren heen lager vanwege het annuïtaire karakter van deze lening. Ook zijn er, zij het geringe, rente-inkomsten van de bedragen die bij de bank zijn weggezet.

2. Overige rapportages

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Algemeen

Na de invoering van het bestuur en toezichtmodel is binnen de school meer aandacht gekomen voor de risicobeheersing. Dit is ook logisch als we bedenken dat de Raad van Toezicht verder afstaat van de dagelijkse gang van zaken en grotendeels afhankelijk is van de rapportage vanuit de school.

In 2015 is een nieuw Strategisch beleidsplan opgesteld. Dit beleidsplan geeft aan wat we binnen een tijdsbestek van vier tot zes jaar willen bereiken. Dit beleidsplan is ook de basis voor de rapportages aan de Raad van Toezicht. In de maanden oktober en februari wordt uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkelingen binnen de school. In de maand oktober wordt met name gekeken naar de onderwijskundige kant, in het voorjaar wordt verslag gedaan over de ontwikkelingen wat betreft 'Personeel en Organisatie'. Daarnaast wordt in de maand december de begroting/meerjarenraming vastgesteld en in de maand april/mei het financiële jaarverslag. Per kwartaal wordt gerapporteerd over de financiële ontwikkelingen binnen de school en per maand is er een beperkte rapportage over de ontwikkeling van de formatie en de liquiditeit. Deze rapportages en de besprekingen hierover, zowel binnen de directie en CvB als met de RvT, vormen de basis om het beleid waar nodig bij te stellen.

Risicoanalyse

De risico's zijn vastgelegd in onze risicoanalyse. De mogelijke gevolgen zijn in kaart gebracht. Elk risico heeft een 'eigenaar' gekregen en waar mogelijk zijn beheersmaatregelen toegevoegd. Ook het belang en de ernst van de consequenties zijn vastgesteld, waaronder de financiële impact. Uit de analyse blijkt dat het totaal van de risico's kan oplopen tot een bedrag van circa €1.245.000. Deze risicoanalyse wordt jaarlijks, tegelijk met de begroting, behandeld door de Raad van Toezicht, nadat deze eerst in de directievergadering is besproken en door het CvB is vastgesteld.

Interne beheersing

De interne risicobeheersing- en controlesystemen worden regelmatig geëvalueerd. We beseffen dat de interne beheersing geen absolute zekerheid biedt. Wel is het zo dat er tot op heden geen indicaties zijn dat de opzet van deze systemen niet adequaat zou zijn. Dit punt verdient blijvende aandacht, waarbij we ook de komende jaren de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen continue blijven beoordelen en waar mogelijk verbeteren. Al naar gelang de noodzaak zal hierbij ook gebruikgemaakt worden van externen.

Jaarlijks inventariseren we de autorisaties, de beveiliging en het omgaan met privacygevoelige data. Indien nodig worden er aanpassingen doorgevoerd. In 2017 heeft een hbo-student een afstudeeropdracht gedaan rondom de nieuwe privacywetgeving. Er zijn aanbevelingen gedaan over wat wij op dit gebied nog kunnen verbeteren. Dit heeft ons geholpen om te voldoen aan de nieuwe wetgeving, die formeel in mei 2018 ingaat.

Als laatste kunnen hier nog worden genoemd de rapportages vanuit kwaliteitszorg. Enkele jaren terug is er een kwaliteitsdashboard ontwikkeld. Hiermee kunnen de onderwijsresultaten door zowel teamleiders als directie op de voet worden gevolgd.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Uit de risicoanalyse blijkt dat er drie risico's worden aangemerkt, waarbij zowel de kans dat het zich voordoet en het belang voor onze school 'groot' kunnen worden genoemd.

- Het eerste risico benoemt het gevaar dat we op termijn geen eigen toelatings- en/of benoemingsbeleid meer kunnen voeren (afschaffing of inperking van artikel 23 van de grondwet). Dit zou eventueel consequenties kunnen hebben voor de bekostiging. Passende maatregelen hiertegen zijn moeilijk te nemen. Wel is er een nauw contact met de politiek, met name via het Bestuurdersoverleg en de VGS.
- Een tweede risico zien we in signalen die binnenkomen dat ouders uit de reformatorische gezindte minder dan in het verleden 'automatisch' kiezen voor reformatorisch voortgezet onderwijs.
- Het derde risico betreft de resultaten van het vak Engels. Deze zijn al vele jaren een punt van zorg. Binnen de school is hier blijvend aandacht voor. Inmiddels zijn vele acties opgestart. Zij worden gemonitord door de directeur onderwijs (vakgroepen) op de voortgang en de effecten hiervan. Voor havo en vwo zijn de resultaten ondertussen op niveau. Voor mavo en vmbo zijn de gewenste resultaten nog niet bereikt.

Een aantal (tijdelijke) operationele risico's worden gevormd door de nieuwbouw in Zaltbommel en de verbouw in Gorinchem. Dit betreft met name de prijsrisico's van beide projecten, reden waarom we met een stringente budgetbewaking werken, waarbij met name meer/minder werk op de voet wordt gevolgd. Ook het tijdstip van realisatie van Zaltbommel is een belangrijk punt. De leerlingen zullen daar voor 1 oktober 2018 gehuisvest moeten zijn, willen we de vergoeding van de gemeente Zaltbommel in 2019 ontvangen.